

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ: Procesy

Przedszkole im. Marii Konopnickiej
Krzyż Wielkopolski

Wielkopolski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Poznaniu

Przebieg ewaluacji

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego z przedstawionych poniżej obszarów.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądanych efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł, od: dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców (tych, których dzieci brały udział w badaniu), partnerów szkoły (lub placówki) przy wykorzystaniu różnych metod badawczych (w tym obserwację szkoły i zajęć lekcyjnych). Dzięki temu ewaluacja zewnętrzna daje wyniki o dużej wiarygodności. Jest profesjonalnie zaplanowana i wykonywana, a niezwiązani z badaną szkołą (lub placówką) wykonawcy zapewniają obiektywność.

Badanie zostało zrealizowane w dniach 25-10-2010 - 5-11-2010 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli: Danuta Szewczuk, Julitta Włodarczyk. Badaniem objęto 98 rodziców (ankieta i wywiad grupowy), 14 nauczycieli (ankieta i wywiad grupowy). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem placówki, grupowy z przedstawicielami samorządu lokalnego i partnerów przedszkola, grupowy z pracownikami niepedagogicznymi, a także obserwacje zajęć, placówki i analizę dokumentacji. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje podstawowe obszary działania przedszkola: procesy zachodzące w przedszkolu.

Informacja o przedszkolu

Nazwa placówki	Przedszkole im. Marii Konopnickiej
Patron	im. Marii Konopnickiej
Typ placówki	Przedszkole
Miejscowość	Krzyż Wielkopolski
Ulica	Akacyjowa
Numer	1
Kod pocztowy	64-761
Urząd pocztowy	KRZYŻ WIELKOPOLSKI
Telefon	0672564228
Fax	0672564228
Www	www.przedszkolekrzyz.blizej.info
Regon	30145106600000
Publiczność	Publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	Brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	195
Oddziały	8
Nauczyciele pełnozatrudnieni	17
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	5
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	1
Średnia liczba uczących się w oddziale	24.38
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	11.47
Województwo	WIELKOPOLSKIE (30)
Powiat	Powiat czarnkowsko-trzcianecki (02)
Gmina	Krzyż Wielkopolski (04)
Typ gminy	
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wyniki ewaluacji

Obszar: Procesy

Wymaganie: Przedszkole ma koncepcję pracy

Komentarz:

Przedszkole działa zgodnie z przyjętą przez radę pedagogiczną koncepcją pracy, która jest analizowana i modyfikowana w razie potrzeb, jest ona również znana rodzicom i przez nich akceptowana.

Potwierdzają to wszyscy badani respondenci. Nauczyciele deklarują, że czują się współautorami koncepcji. Jak wynika z przeprowadzonej analizy dokumentacji i wywiadu z dyrektorem, jej założeniem jest tworzenie takich warunków edukacyjnych i wychowawczych, które będą zapewniały dzieciom wspomaganie oraz ukierunkowywanie rozwoju, zgodnie z ich indywidualnymi predyspozycjami. Ponadto koncepcja ma na celu stworzenie takiego przedszkola, które będzie otwarte na potrzeby zarówno dzieci, jak i ich rodziców, w którym u każdego dziecka kształtowane będzie poczucie własnej wartości i wyjątkowości, a nauczyciele w nim pracujący będą kreatywni. Zdaniem dyrektora pracownicy przedszkola dążą do tego, aby przygotować dziecko do podjęcia nauki w szkole i osiągnięcia sukcesu. Priorytet przedszkola to „Absolwent samodzielny, kreatywnie myślący, otwarty na kontakty z otoczeniem, potrafiący współdziałać z innymi”. Koncepcja zakłada także nawiązanie aktywnej oraz systematycznej współpracy z rodzicami i środowiskiem. Działania na rzecz rozwoju dzieci i przedszkola podejmowane są wspólnie przez wszystkich członków społeczności przedszkolnej.

Spójne z koncepcją są roczne plany pracy oraz programy wychowawczy i profilaktyki, co znajduje potwierdzenie w analizowanej dokumentacji oraz w wywiadzie dyrektora. Działania podejmowane przez przedszkole wpływają na rozwój dzieci, koncentrują się wokół funkcji opiekuńczo-wychowawczej, edukacyjnej, współpracy z rodzicami i środowiskiem, promocji przedszkola oraz wzbogacania bazy. W przedszkolu tworzy się warunki do wszechstronnego rozwoju aktywności dzieci, realizując zadania różnorodnymi formami i metody pracy. Przedszkole prowadzi także szkolenia i warsztaty dla rodziców i nauczycieli. Swoje działania popularyzuje poprzez gazetkę „Nowinki przedszkolne” i stronę internetową. Zainteresowania i umiejętności dzieci rozwijane są poprzez tworzenie dodatkowych zajęć, organizację imprez, uroczystości, konkursów oraz wycieczek do instytucji użyteczności publicznej, szkół oraz środowiska przyrodniczego. Przedszkole aktywnie współpracuje ze środowiskiem lokalnym oraz uczestniczy w ogólnopolskich akcjach społecznych, zbiórkach ekologicznych i charytatywnych. Realizację powyższych działań nauczyciele potwierdzają w przeprowadzonym wywiadzie. Do ważnych zadań realizowanych w przedszkolu zaliczają także programy edukacyjne i wychowawcze realizowane z dziećmi starszymi: „Bezpiecznie przechodzę przez jezdnię”, „Zosia Samosia idzie w świat” (rozpoznawanie i nazywanie uczuć i emocji, radzenie sobie z nimi w różnych sytuacjach życiowych, kształcenie empatii), „Czyste powietrze wokół nas” i program pracy z dzieckiem zdolnym. Nauczycielki przedszkola diagnozują dzieci za pomocą gotowych narzędzi oraz przy wykorzystaniu arkuszy diagnostycznych (do których karty pracy zostały opracowane w przedszkolu). Z obserwacji pracy przedszkola oraz analizy dokumentów wynika, że działania podejmowane przez przedszkole są całkowicie zgodne z koncepcją rozwoju edukacyjnego dziecka. Stosownie do wyników przeprowadzonych diagnoz ukierunkowane jest wspomaganie rozwoju dzieci. W latach 2008- 2010 przedszkole uczestniczyło w projekcie Comenius „Różnice kulturowe, start we wczesną edukację”. Dokumentacja potwierdza, że podstawa programowa jest realizowana, a nauczycielki przygotowują dzieci do nauki na dalszych etapach edukacyjnych (plany pracy, programy wspomagające i korygujące rozwój dziecka). Nauczycielki korzystają z przygotowanych przez siebie licznych pomocy dydaktycznych. Zasoby przedszkola oraz partnerzy środowiskowi pomagają w przygotowaniu dzieci do życia w nowoczesnej rzeczywistości przy jednoczesnym poszanowaniu tradycji i wartości uniwersalnych. Z analizy dokumentacji wynika, że nauczycielki prowadzą edukację proekologiczną i prozdrowotną, wyrabiają u dzieci nawyki higieniczne, zdrowotne, ekologiczne. Są otwarte na propozycje oraz współpracę z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Służą pomocą w razie trudności wychowawczych. Organizują różnorodne i atrakcyjne zajęcia: wycieczki, wyjazdy do kina i teatrów, pikniki, uroczystości przedszkolne. Prowadzą działania mające na celu wyrównywanie szans edukacyjnych wszystkich dzieci, przy zapewnieniu potrzeby swobodnej i bezpiecznej zabawy. W przedszkolu przestrzegane są prawa dziecka, w każdej sali znajduje się kontrakt dotyczący norm

zachowania. Na tablicy w szatni udostępniono rodzicom najważniejsze dokumenty regulujące działalność przedszkola.

Koncepcja pracy przedszkola jest analizowana i modyfikowana zgodnie ze zmieniającymi się potrzebami, co potwierdzają wszyscy badani respondenci. Pod wpływem zmieniających się potrzeb dzieci i rodziców, wzbogacono ofertę zajęć dodatkowych. Są to zajęcia z rytmiki, gimnastyki korekcyjnej, terapii logopedycznej dla całej grupy prowadzone przez logopedę oraz zajęcia w ramach programu „Zosia Samosia idzie w świat”. Sukcesywnie wzbogacany jest plac zabaw w nowy sprzęt do zajęć ruchowo-sportowych. Jest on ogólnodostępny, mogą korzystać z niego dzieci z całego miasta. W oddziale zamiejscowym utworzono plac zabaw wyposażony w sprzęt sportowy. W roku bieżącym wprowadzono do programu wychowawczego kontrakty dla dzieci młodszych i starszych, jednolite zasady nagradzania i karania dla wszystkich grup przedszkolnych, prawa i obowiązki dziecka oraz prawa i obowiązki rodziców. Kolejnym przykładem zmiany jest realizacja dwuletniego programu propagującego zdrowy styl życia "Bądźmy zdrowi - wiemy więc działamy" oraz realizowany od bieżącego roku program "Kubusiowi przyjaciele natury". Od dwóch lat dla dzieci nieuczęszczających do przedszkola wprowadzono raz w miesiącu "dni otwarte", które cieszą się ogromnym zainteresowaniem wśród dzieci i rodziców. Mają one pozytywny wpływ na późniejszą adaptację dziecka do warunków przedszkola. Innym przykładem zmian w koncepcji pracy jest modernizacja bazy - remont łazienek przedszkolnych, parkingu, oświetlenia, doposażenie w sprzęt (projektor multimedialny i laptop). Widoczna jest również duża dbałość o estetykę przedszkola. W celu zapewnienia bezpieczeństwa założono monitoring zewnętrzny i wewnętrzny. Stosownie do potrzeb rodziców dostosowano czas pracy przedszkola, liczbę posiłków w zależności od czasu pobytu dziecka w przedszkolu oraz utworzono oddział popołudniowy dla 3-4 latków, czynny od 13.00 do 18.00. Od bieżącego roku szkolnego pięcioro dzieci objęto wczesnym wspomaganie rozwoju. Powołano zespoły samokształceniowe nauczycieli pracujących z dziećmi na danym poziomie wiekowym oraz zespół nauczycieli ds. diagnozy dzieci 5 i 6 letnich. W codziennej pracy wykorzystywane są wszelkie nowości wydawnicze pojawiające się na rynku. Dzieci inspirują nauczycieli do wprowadzania nowatorskich rozwiązań i ciągłego doskonalenia. Przy realizacji koncepcji przedszkole wykorzystuje zaangażowanie rodziców (organizacja uroczystości, udział w konkursach, kiermaszach wielkanocnych i bożonarodzeniowych). Główne założenia koncepcji pracy przedszkola znają i akceptują także przedstawiciele środowiska, co potwierdzili podczas wywiadu. Według nich koncepcja dotyczy kształcenia ekologicznego, czytelniczego oraz działań promujących zdrowie i bezpieczeństwo. Przedstawiciele środowiska mają poczucie wpływu na powstanie i modyfikację koncepcji pracy, bowiem przedszkole przyjmuje do planu zgłaszane przez nich propozycje działań. Jeden z partnerów, dyrektor gimnazjum, jako przykłady wymienia: realizację zajęć ruchowych z dziećmi przedszkolnymi na hali sportowej gimnazjum (raz w tygodniu w godzinach popołudniowych), pokaz udzielania pierwszej pomocy zorganizowany przez uczniów gimnazjum dla dzieci przedszkolnych, udział w akcji "Cała Polska czyta dzieciom". Szereg różnych działań prewencyjnych w zakresie bezpieczeństwa dzieci przedszkole podejmuje od kilku lat wspólnie z policją i strażą pożarną. Każdego roku realizowane są proponowane przez policję programy edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa dzieci na drodze. Odbywają się również cykliczne spotkania z burmistrzem, radnymi i pracownikami urzędu miejskiego, na których dzieci zadają pytania radnym oraz przedstawiają wnioski, co trzeba w przyszłości zrobić w mieście. W opinii przedstawicieli środowiska dzieci uczone są kultywowania historii i tradycji, uczestniczą w obchodach świąt państwowych. W ramach współpracy z nadleśnictwem dzieci nabywają wiedzę w zakresie ochrony środowiska. Według dyrektora poradni psychologiczno-pedagogicznej, w uzgodnieniu z dyrektorem przedszkola poradnia przeprowadza badania przesiewowe dzieci (słuchu i dysleksji) oraz szkolenia dla grona pedagogicznego i rodziców. Nauczyciele szkoły podstawowej inicjują spotkania z nauczycielkami przedszkola, aby pozyskać informacje na temat przyszłych uczniów, by już od września planować działania edukacyjno-wychowawcze stosownie do ich potrzeb i możliwości psychofizycznych. Ustalają dodatkowe formy pracy z dziećmi. Organizują dla przedszkola dni otwarte, co umożliwia dzieciom i ich rodzicom poznanie szkoły. Wspólnie z biblioteką miejską prowadzone są działania mające na celu rozwój czytelnictwa.

Podczas wywiadu pracownicy obsługi potwierdzili, że mają poczucie wpływu na to, jak pracuje przedszkole, biorą udział w pracach nad analizą i modyfikacją koncepcji pracy przedszkola. Zmiany ustalane są na bieżąco podczas formalnych i nieformalnych spotkań z dyrektorem. Nauczycielki w procesie wychowania dzieci wspierane są w sposób znaczący przez pomoce nauczycielek, które utralają nawyki higieniczne, pomagają przy ubieraniu dzieci, dbają o ich bezpieczeństwo. Stosują różne formy zachęcania dzieci do jedzenia i spróbowania nowych potraw, prowadzą pogadanki na temat nowej potrawy. Dyrektor uważa, że rodzice dobrze znają koncepcję pracy

przedszkola, z którą zapoznawani są co roku w listopadzie podczas zebrań ogólnych. Ponadto została ona zamieszczona w kąciakach dla rodziców dzieci poszczególnych oddziałów, w holu przedszkola, w segregatorze z głównymi dokumentami przedszkola, a także każdy rodzic otrzymał koncepcję pracy przedszkola do domu. Aktualnie koncepcja, tak jak i inne dokumenty, została zamieszczona na stronie internetowej przedszkola. 57% rodziców potwierdza w ankiecie znajomość całej koncepcji pracy przedszkola, 32% stwierdza, że zna ją fragmentarycznie, a 9% wie, że koncepcja istnieje. Tylko 2% rodziców stwierdza, że nie zna koncepcji. Dyrektor w oparciu o pozytywne opinie uzyskane podczas odbytych spotkań stwierdza, że rodzice w całości akceptują koncepcję pracy przedszkola oraz mają bardzo duży wpływ na jej modyfikowanie, co potwierdzają w ankiecie wszyscy nauczyciele. Rodzice angażują się w realizację koncepcji pracy przedszkola m.in. poprzez udzielanie pomocy przy organizacji uroczystości, imprez, wycieczek, konkursów dla rodziców i dzieci, zbiórki baterii, sponsorują nagrody. Ponadto rodzice, mając na celu poprawę estetyki, wykonują prace na rzecz przedszkola (malowanie sal, przygotowanie dekoracji). Uczestniczą także w zajęciach otwartych, warsztatach dotyczących realizacji tematyki zdrowego odżywiania oraz wpływu telewizji na rozwój i wychowanie dziecka. Jak wynika z przeprowadzonej ankiety, 99% rodziców akceptuje koncepcję pracy przedszkola, do którego uczęszczają ich dzieci.

Wskazane powyżej dowody potwierdzają spełnienie wymagania na poziomie B

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: Oferta zajęć umożliwia realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego

Komentarz:

Oferta zajęć umożliwia realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego, jest modyfikowana i wzbogacana, odpowiada potrzebom dzieci i umożliwia rozwój ich zainteresowań. W przedszkolu realizowane są nowatorskie rozwiązania programowe.

W opinii dyrektora i nauczycieli oferta zajęć w przedszkolu wynika z podstawy programowej, jest z nią zgodna i odpowiada potrzebom dzieci. Badani wskazują, że korzystają z dwóch programów nauczania przedszkolnego, tj. "Od przedszkolaka do pierwszaka" oraz "Zanim zostanę uczniem". Przez ostatnie dwa lata realizowany był program autorski dotyczący pracy z dzieckiem zdolnym, jednak w bieżącym roku szkolnym w placówce nie realizuje się programów autorskich. Badania potwierdzają, że w przedszkolu prowadzone są zajęcia obowiązkowe wynikające z realizacji podstawy programowej i dodatkowe, a więc rytmika, gimnastyka korekcyjna, grupowa terapia logopedyczna. Na podstawie przeprowadzanej diagnozy nauczyciele dostosowują metody i formy pracy do możliwości wychowanków. Jak wskazują dyrektor i nauczyciele, oferta edukacyjna wynikająca z podstawy programowej realizowana jest poprzez zajęcia teatralne, muzyczne, ruchowe, spotkania z ważnymi osobami ze środowiska lokalnego oraz obchodzone uroczystości i święta. Podczas prezentowania wstępnej wersji raportu nauczyciele uzupełnili metody wykorzystywane w pracy z dziećmi o: elementy Ruchu Rozwijającego W. Sherbone, metodę Orffa & Labana, Knillów, Kniesów, masaż Shantala (dotyczy niepełnosprawnych). Nierzadko przedszkole organizuje także wycieczki- do teatru w Gorzowie Wielkopolskim czy do nadleśnictwa. Jak wskazują badani, poprzez te zajęcia realizowana jest nie tylko podstawa programowa, ale także rozwijane są zainteresowania dzieci. Dyrektor i nauczyciele jednomyślnie stwierdzają, że dokonują analizy podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz pierwszego etapu edukacyjnego. Praca jest planowana w cyklu miesięcznym zgodnie z treściami z podstawy programowej, której realizacja jest monitorowana przez dyrektora. W wywiadzie grupowym nauczyciele wskazują, że szczegółowa analiza podstawy programowej odbywa się indywidualnie i w zespołach. Wszyscy badani stwierdzają, że nabyte umiejętności dzieci mogą zaprezentować podczas udziału w cyklicznie organizowanych konkursach przy współpracy z instytucjami środowiskowymi- Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Kultury, Urzędem Miejskim w Krzyżu, parafią, Biblioteką Miejską, szkołami (jasełka, konkursy recytatorskie, plastyczne). Prace dzieci każdy może obejrzeć w budynku przedszkola oraz na stronie internetowej. Jako potrzebę edukacyjną dzieci nauczyciele wskazali rozwijanie umiejętności grafomotorycznych oraz podkreślili dużą ciekawość świata wśród dzieci, z czego wynikają zabawy w "eksperymentowanie", np. wykonanie przez dzieci syropu z cebuli, hodowla fasoli, majsterkowanie. Aby sprostać oczekiwaniom dzieci i rodziców stosuje się urozmaicone metody pracy- zabawę w teatr, dramę,

inscenizacje i zabawy tematyczne. Dzieci sześciolatnie przygotowuje się do pisania, czytania, liczenia i mierzenia. Kształci się pamięć poprzez uczenie wierszyków. Podczas wywiadu nauczyciele stwierdzili, że niektóre dzieci posiadają umiejętność czytania i pisania wyniesioną z domu, część z nich potrafi również liczyć. Nauczycielki zapewniają dzieciom bezpieczeństwo i atmosferę sprzyjającą ich rozwojowi. Wśród działań, które zaspokajają wymienione potrzeby nauczyciele, tak w wywiadzie, jak i w ankiecie, wskazują: zajęcia plastyczne, muzyczne, ruchowe, pracę indywidualną, zajęcia wyrównawcze, diagnozę w każdej grupie wiekowej, spotkania ze specjalistami (psycholog, rehabilitant). Ponadto za cenne działania wynikające z potrzeb dzieci nauczyciele uważają organizowanie przez siebie wycieczek, wydawanie gazetki przedszkolnej, zachęcanie dzieci do udziału w konkursach, integrację dzieci zdrowych z dziećmi niepełnosprawnymi, piknik rodzinny, apele i teatryki, udział w akcjach "Cała Polska Czyta Dzieciom" i "Sprzątanie Świata", obchodzenie świąt narodowych. Podczas przedstawienia radzie pedagogicznej wstępnej wersji raportu nauczyciele uzupełnili wskazania o udział w akcjach "Góra grosza" i "Wielka Orkiestra Świątecznej pomocy". Rodzice w ankiecie stwierdzają, że przedszkole pomaga zaspokajając potrzeby ich dziecka, mówi tak 93% badanych rodziców, zaś 94% stwierdza, że przedszkole kształci dzieci zgodnie z tym, czego wychowankowie potrzebują. Dzieciom, jak wynika z przeprowadzonej z nimi rozmowy, w przedszkolu podoba się wszystko, a szczególnie różne zabawki. Mówią, że w przedszkolu można rysować i malować. Dzieciom podobają się również teatryki i zabawy, które wymyśla dla nich pani i jest według nich "fajna". Bardzo lubią również zabawy na placu zabaw.

Wszyscy respondenci, dyrektor, nauczyciele, rodzice, pracownicy niepedagogiczni oraz przedstawiciele środowiska i samorządu wskazują, że przedszkole modyfikuje ofertę programową zgodnie z potrzebami. Dyrektor w wywiadzie potwierdza diagnozowanie potrzeb i prowadzenie obserwacji przez pracowników w celu uzyskania wiedzy na temat potrzebnych zmian, które wpłyną na lepszą realizację podstawy programowej oraz rozwój zainteresowań dzieci. Wszyscy nauczyciele stwierdzają, że modyfikacje oferty programowej są bardzo potrzebne. W przedszkolu dostosowano godziny pracy do potrzeb rodziców. Ponadto badani jako przykłady modyfikacji podają prowadzenie zajęć rytmiki oraz gimnastyki korekcyjnej dla wszystkich dzieci, które przebywają w przedszkolu dłużej niż 5 godzin. Rodzice także wyrażają zadowolenie z prowadzenia tych zajęć. W ubiegłym roku szkolnym odbywały się zajęcia dodatkowe z języka angielskiego, w bieżącym nie ma takich zajęć, ponieważ nie znaleziono nauczyciela. Wszyscy uznają za niezwykle cenne podjęcie decyzji o zwiększeniu liczby godzin pracy logopedy do 20, ponieważ zauważa się w środowisku potrzebę wsparcia logopedycznego dla dzieci. Dbając o wszechstronny rozwój wychowanków, także dla grup popołudniowych organizuje się wycieczki do nadleśnictwa. Wszyscy rodzice uczestniczący w wywiadzie podkreślają, że nauczycielki planują rozwój dzieci zgodnie z ich możliwościami oraz rozwijają ich uzdolnienia. Wspierają rodziców w pracy nad rozwojem i edukacją dzieci. Przedszkole przyjęło propozycję gimnazjum dotyczącą realizacji zajęć ruchowych na sali gimnastycznej. Gimnazjum dostosowuje swoje działania, by umożliwić korzystanie z hali dzieciom przedszkolnym nie tylko podczas zajęć sportowych, ale także uroczystości, jak np. zakończenie roku szkolnego. Wszystkie wskazane działania realizowane są także w tym celu, aby rozwijać zainteresowania dzieci. Nauczyciele podczas wywiadu i w ankiecie podają, że rozwijają zainteresowania plastyczne, muzyczne, recytatorskie, techniczne, przyrodnicze, zdrowotne. Podczas zajęć dzieci nie tylko bawią się w teatr, ale także uczestniczą w przedstawieniach teatralnych realizowanych na terenie przedszkola przez zorganizowane grupy. Rozwój zainteresowań wychowanków wspomaga ponadto bogata oferta wycieczek dydaktycznych: do nadleśnictwa, przychodni, Urzędu Miasta, komisariatu, poczty, PKP. Na terenie przedszkola organizuje się spotkania z przedstawicielami różnych zawodów. 86% ankietowanych rodziców potwierdza, że przedszkole pomaga rozwijać zainteresowania ich dzieci. Aby uzyskać lepsze efekty swych działań przedszkole wprowadza nowatorskie rozwiązania, między innymi poprzez udział w różnorodnych programach lokalnych, wojewódzkich czy ogólnopolskich. Wszyscy badani wymieniają udział w akcji "Cała Polska Czyta Dzieciom" od 2002 roku. Ponadto od czterech lat realizowany jest dla dzieci sześciolatnich program "Bezpiecznie przechodzę przez jezdnię", a od roku szkolnego 2009/2010 z dziećmi pięcioletnimi realizowany jest program "Bądźmy zdrowi - wiemy więc działamy". Przy współpracy z Sanepidem przygotowuje się dzieci do podjęcia nauki w szkole poprzez program "Moje dziecko idzie do szkoły". W latach 2008- 2010 przedszkole uczestniczyło w wielostronnym programie partnerskim Comenius "Różnice kulturowe, start we wczesną edukację". Ponadto wszyscy badani wskazują udział w programie "Rebe" (zbiórka baterii) oraz ogólnopolskich programach "Czyste powietrze wokół nas" i "Kubusiowi przyjaciele natury". Dla dzieci nieuczęszczających do przedszkola proponowane są "dni otwarte" oraz dni adaptacyjne dla przyszłych przedszkolaków. Organizuje się także zajęcia otwarte i warsztaty dla rodziców.

W najbliższym czasie nauczycielki przystąpią do realizacji programu "Przyjaciele Zipiego" we współpracy z ODN w Poznaniu. Nauczyciele uważają za nowatorski program wychowawczy, w którym wprowadzono system nagród i kar zaakceptowany przez rodziców. Od bieżącego roku funkcjonuje w przedszkolu ujednolicony kontrakt grupy dotyczący zachowania, który znajduje się na tablicach w każdej sali w postaci rysunków lub piktogramów. Jako zajęcia dodatkowe realizowany jest program "Zosia Samosia idzie w świat". Porusza on problem radzenia sobie z trudnymi sprawami jak np. choroba czy śmierć w rodzinie. Rodzice w wywiadzie grupowym stwierdzają, że należałoby wprowadzić naukę języka obcego na stałe, chociaż zdają sobie sprawę, że byłoby to trudne organizacyjnie w związku z dowozem dzieci przez gminę. Rodzice chcieliby również, aby dzieci w przedszkolu uczyły się pisania i cyfr oraz czytania.

Wyniki ewaluacji wewnętrznej potwierdzają, że oferta zajęć umożliwia realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego.

Przedstawione wyżej dowody świadczą o tym, że przedszkole spełnia wymagania na poziomie B.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: Procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci mają charakter zorganizowany

Komentarz:

Procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci są realizowane w przedszkolu z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobu realizacji podstawy programowej, są planowane, monitorowane i doskonalone, a wnioski z monitoringu są wykorzystane w planowaniu tych procesów.

Dyrektor i nauczyciele stwierdzają, a analiza dokumentów przedszkola potwierdza, że procesy edukacyjne w przedszkolu są planowane w rocznych planach pracy i zapisane w postaci tematów wiodących. W roku szkolnym 2009/2010 we wszystkich grupach realizowane były tematy: "Wzbogacanie wiedzy ekologicznej i społecznej dzieci przez organizowanie wycieczek połączonych z poznawaniem przyrody i środowiska przyrodniczego" oraz "Przedszkolak bezpieczny na drodze i w różnych sytuacjach". W bieżącym roku szkolnym praca przedszkola skupiona jest wokół tematów: "Rozwijanie myślenia matematycznego" (organizowane w przedszkolu konkursy matematyczne, w każdej sali utworzenie "kącika matematycznego", zaplanowany dla rodziców konkurs na zabawkę matematyczną) oraz „Systematyczne diagnozowanie i ocenianie skuteczności realizowania podstawy programowej w zakresie nauczania i wychowania- jednokierunkowość oddziaływań domu i przedszkola". Wobec powyższego w przedszkolu zwraca się dużą uwagę na współpracę z rodzicami, a w szczególności na: informowanie rodziców o zmianach w wychowaniu przedszkolnym, zadaniach wychowawczych i kształcących realizowanych w przedszkolu, zapoznanie z podstawą programową wychowania przedszkolnego, informowanie o sukcesach i trudnościach dziecka, zachęcanie do współdecydowania w sprawach grupy i przedszkola. Wskazane tematy wynikają z wniosków z nadzoru pedagogicznego w ubiegłym roku szkolnym. Według wszystkich pracowników przedszkola, niezwykle ważnym elementem realizacji zaplanowanych działań jest współpraca z rodzicami, poradnią psychologiczno- pedagogiczną i środowiskiem. Tylko wtedy można mówić o jednokierunkowości oddziaływań zarówno edukacyjnych, jak i wychowawczych. W miesięcznych planach pracy nauczycieli znajdują swoje odzwierciedlenie zaplanowane w przedszkolu procesy edukacyjne. Realizacja zamierzonych działań odbywa się podczas całodziennego pobytu dziecka w przedszkolu, w ramach zajęć dydaktycznych oraz dodatkowych. Nauczyciele realizują swoje plany zgodnie z zalecanymi warunkami i sposobami wpisanymi w podstawę programową wychowania przedszkolnego.

Analiza dokumentów przedszkola świadczy o monitorowaniu wdrażania podstawy programowej, stwierdzenie to dotyczy zarówno dyrektora, jak i nauczycieli. Treści z podstawy programowej realizowane są systematycznie, codziennie, zgodnie z podanym rytmem dnia, odnotowane na bieżąco w obowiązującej dokumentacji. Dostrzega się przestrzeganie zasady 1/5 ze szczególnym uwzględnieniem przebywania dzieci na świeżym powietrzu, niezależnie od pogody oraz przeznaczeniem większej ilości czasu na swobodną zabawę. Potwierdzają to dzienniki zajęć oraz plany miesięczne nauczycieli, w których także analizuje się zgodność programów wychowania przedszkolnego z podstawą programową, a w razie potrzeby dokonywane są korekty. Nauczyciele zapoznali się z podstawą programową nie tylko wychowania przedszkolnego, ale także szkoły podstawowej- I etapu edukacyjnego. Dokumenty wskazują, że na podstawie przeprowadzonej diagnozy nauczyciele opracowują

indywidualne programy wspomaganie i korygowania rozwoju dziecka. Diagnoza służy także do informowania rodziców o stanie gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole, bądź zwrócenia rodzicom uwagi na potrzebę przeprowadzenia pogłębionej diagnozy w poradni psychologiczno- pedagogicznej.

Według nauczycieli biorących udział w wywiadzie grupowym, sukcesem w ramach realizacji procesów edukacyjnych w przedszkolu jest osiągnięcie gotowości szkolnej przez dzieci kończące przedszkole oraz uczęszczanie do przedszkola dzieci niepełnosprawnych. Za sukces uważają również osiągnięcia wychowanków w konkursach plastycznych, recytatorskich, czy w konkursie na przedstawienie jasełkowe. Podczas wywiadu, jako bariery w ramach procesów edukacyjnych zachodzących w przedszkolu, nauczyciele wskazali brak sali gimnastycznej oraz pomieszczenia spełniającego wszystkie potrzeby dzieci niepełnosprawnych. Zajęcia obserwowane w przedszkolu świadczą o tym, że w placówce realizowana jest podstawa programowa. Kształcone są wszystkie umiejętności wskazane przez nią. Dzieci potrafią zachować się adekwatnie do sytuacji. Przestrzegane są zasady higieny, a wychowankowie mają wdrożone odpowiednie nawyki.

Dyrektor stwierdza, że monitoring procesów wspomaganie rozwoju i edukacji dotyczy wszystkich dzieci. Deklaruje również, że jest prowadzony poprzez obserwację zajęć, zabaw i imprez przedszkolnych. Ponadto monitorowaniu służy kontrola dokumentacji, a więc miesięcznych planów pracy nauczycieli, zapisów w dzienniku oraz diagnozy dzieci. Monitorowanie procesów wspomaganie edukacji dzieci polega na obserwacji działań edukacyjnych ukierunkowanych na osiąganie przez nie sukcesów, co przekłada się między innymi na uzyskanie przez wychowanków gotowości szkolnej, udział w uroczystościach i konkursach przedszkolnych oraz organizowanych przez inne instytucje. Nauczyciele dokonują dwa razy w roku samooceny swojej pracy z uwzględnieniem wspomaganie procesów edukacji dzieci.

Dyrektor i nauczyciele wskazują, że na podstawie wniosków z monitorowania procesów wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci w przedszkolu w każdej grupie przedszkolnej wprowadzono zajęcia grupowe z logopedą usprawniające narząd mowy dziecka, a ilość godzin pracy logopedy zwiększono do 20. Ponadto dla wszystkich dzieci przebywających w przedszkolu dłużej niż 5 godzin wprowadzono zajęcia z rytmiki i gimnastyki korekcyjnej. Nauczyciele opracowali także indywidualne plany pracy z dzieckiem i plany wspomaganie rozwoju dzieci. Ważnym efektem monitoringu jest włączenie do współpracy rodziców w celu ujednoczenia działań przedszkola i domu rodzinnego dziecka. Raz na dwa miesiące przedszkole proponuje indywidualne konsultacje dla rodziców, w celu informowania ich o postępach dziecka. Ofertę zajęć wzbogacono o realizację programów dodatkowych ("Bezpiecznie przechodzę przez jezdnię", "Bądźmy zdrowi - wiemy więc działamy", Comenius), wprowadza się nowatorskie metody i formy pracy. Monitorowanie procesów wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci pomaga nauczycielom modyfikować koncepcję i planować pracę, jak również opracowywać karty pracy, dostosowywać plan pracy do możliwości grupy i każdego dziecka osobno. Większość rodziców (70%) w ankietach deklaruje, że są informowani z inicjatywy nauczyciela regularnie bądź nieregularnie o postępach w rozwoju dziecka. 22,5% deklaruje, że uzyskują taką informację na własną prośbę, zaś 7,5% nie otrzymuje takiej informacji. Wskazane wcześniej 30% (22,5% i 7,5%) to głównie rodzice dzieci trzyletnich, które rozpoczęły w tym roku szkolnym uczęszczać do przedszkola. Zdecydowana większość rodziców (88%) wskazuje, że widzi związek pomiędzy sposobem, w jaki w przedszkolu pracuje się z dzieckiem, a jego rozwojem.

Powyższe argumenty świadczą o tym, że przedszkole spełnia wymagania na poziomie B.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: Procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci są efektem współdziałania nauczycieli

Komentarz:

Procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci są efektem współdziałania nauczycieli.

Dyrektor w wywiadzie stwierdza, że nauczyciele współpracują przy tworzeniu procesów sprzyjających rozwojowi i edukacji dzieci. Podczas wywiadu grupowego nauczyciele potwierdzają wskazania dyrektora, podając szereg wspólnie podejmowanych działań. Jako przykład podają opracowywanie w zespole samokształceniowym narzędzi służących do przeprowadzenia badania umiejętności dzieci w grupach 3 i 4 latków, podkreślają znaczenie pracy w zespole ds. diagnozy dzieci 5 i 6 letnich. W przedszkolu organizowane są wystawy prac dzieci,

występy dzieci starszych przed młodszymi oraz różnorodne konkursy. Wynikiem współdziałania nauczycieli jest opracowanie kalendarza imprez przedszkolnych dla wszystkich wychowanków, np. bal przedszkolny, wigilia, zielony dzień w przedszkolu, tydzień obchodów Dnia Dziecka, dzień urodzin Kubusia Puchatka. Ponadto nauczyciele dla wszystkich dzieci organizują różnorodne wycieczki tematycznie, np. do teatru, lokomotywni, fabryki ozdób choinkowych w Gnieźnie. Wspólnie podejmowane są decyzje dotyczące umeblowania i wyposażenia sal, organizowanie kąceków zainteresowań w salach, wyposażenie placu zabaw. Nauczyciele pracujący w jednej grupie opracowują miesięczne plany pracy. Jako cenne doświadczenie dyrektor i nauczyciele podają pracę w zespołach samokształceniowych oraz wewnętrzne doskonalenie zawodowe i dzielenie się wiedzą. Nauczyciele spotykają się w celu przedyskutowania i ustalenia najbardziej wskazanych metod pracy. Powszechnie jest także dzielenie się przykładami dobrych praktyk i wymiana doświadczeń. W przedszkolu realizuje się zajęcia koleżeńskie.

Niezwykle ważna jest, według badanych, współpraca nauczycieli przy programach realizowanych przez przedszkole o zasięgu rejonowym, ogólnopolskim i międzynarodowym (Comenius, konkursy plastyczne). Wspólnym zadaniem jest przygotowywanie dekoracji w przedszkolu (wystrój holu, półpiętra - na różne uroczystości przedszkolne). Dyrektor stwierdza, że inicjuje i stymuluje współpracę nauczycieli poprzez zapoznanie ich z przepisami prawa, dzieleniem się wiedzą ze szkoleń, uczestniczenie we wspólnych działaniach, motywowanie do pracy poprzez pochwałę, przyznanie nagrody dyrektora lub burmistrza, a także podsuwanie pomysłów. Wszystkie wskazania dyrektora potwierdzają nauczyciele podczas wywiadu grupowego. Podane wyżej dowody świadczą o spełnianiu przez przedszkole wymagania na poziomie B.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych

Komentarz:

W przedszkolu podejmowane są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych, rozpoznaje się możliwości i potrzeby rozwojowe dzieci, dostosowuje się do nich działania, uwzględniając indywidualizację procesu wspomagania rozwoju i edukacji dzieci. Potwierdzają to dyrektor, nauczyciele, rodzice oraz analiza dokumentacji. Według dyrektora i nauczycieli diagnoza jest systematyczna i obejmuje wszystkie dzieci. Przeprowadza się ją przy użyciu wystandaryzowanego narzędzia - Skala Gotowości Edukacyjnej Pięciolatek, arkusza Skali Gotowości Szkolnej oraz uzupełniającego arkusza diagnostycznego i kart pracy dla dzieci opracowanych przez nauczycielki przedszkola. Przygotowane narzędzia są wnikliwe i obejmują wiele aspektów rozwoju. Diagnoza obejmuje wszystkie najważniejsze sfery aktywności dziecka w przedszkolu i dokonywana jest dwukrotnie. Prowadzona jest w tym zakresie indywidualna dokumentacja dla każdego wychowanka, na którą składają się arkusze oraz wnioski do pracy z dziećmi. W przedszkolu zatrudniony jest logopeda, który także prowadzi diagnozę dzieci. Posiada on własny, właściwie urządzony gabinet.

W opinii dyrektora działania wspierające rozwój dzieci dostosowane są do możliwości i potrzeb rozwojowych. W oparciu o wyniki dokonanej obserwacji dzieci, nauczyciel opracowuje indywidualne programy wspomagania i korygowania rozwoju dziecka, prowadzi zajęcia wspierające jego rozwój. Wszystkie dzieci w przedszkolu uczestniczą raz w tygodniu w zajęciach z rytmiki, terapii logopedycznej grupowej i gimnastyki korekcyjnej. Z dziećmi, u których stwierdzono wady wymowy (w bieżącym roku szkolnym 36), prowadzona jest indywidualna terapia logopedyczna. Ponadto w przedszkolu realizowane są programy o charakterze profilaktycznym: ze wszystkimi dziećmi - antykonikotynowy „Czyste powietrze wokół nas” oraz program „Kubusiowi przyjaciele natury”, z dziećmi 5 i 6 - letnimi programy „Bądźmy zdrowi - wiemy więc działamy” oraz „Moje dziecko idzie do szkoły”. Wszyscy nauczyciele potwierdzają w ankiecie, że wyniki diagnozy prowadzą do zmiany sposobu pracy z dzieckiem. 64% nauczycielek potwierdza w ankiecie przygotowanie w bieżącym lub poprzednim roku szkolnym programów indywidualnego wspomagania rozwoju dzieci. Pozostałe 36% stanowią nauczycielki nowo zatrudnione, które nie miały możliwości brać udziału w ich opracowaniu. Analiza dokumentów potwierdza wyżej wymienione działania. Dokumentacja jest szczegółowa, wskazuje na indywidualną pracę z każdym dzieckiem wymagającym wspomagania. Praca ta jest prowadzona systematycznie od wielu lat. Przedszkole posiada duży zasób pomocy dydaktycznych przeznaczonych do realizacji podstawy programowej, a także do zajęć indywidualnych wspomagających rozwój dziecka. W opinii dyrektora i wszystkich nauczycieli rodzice mają

możliwość uczestniczenia we wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci. Nauczyciele zapoznają rodziców z wynikami diagnozy i programem wspomaganie dzieci w celu osiągnięcia gotowości szkolnej. Dla rodziców organizuje się zajęcia otwarte, co umożliwia obserwację dziecka na tle grupy oraz zwrócenie uwagi na to, w jakim kierunku dziecko wymaga wspomaganie. Na zajęciach obecne są także, wraz z rodzicami, dzieci niepełnosprawne. W przedszkolu i w domu rodzinnym organizowane są zajęcia z dziećmi w zakresie wczesnego wspomaganie. Rodziców zapoznaje się z wynikami badań logopedycznych i słuchu. Udzielane są im informacje o dalszych działaniach jakie należy z dzieckiem podjąć oraz mają możliwość udziału wraz z dzieckiem w terapii logopedycznej. Każde dziecko uczestniczące w terapii indywidualnej posiada zeszyt, w którym zamieszczone są ćwiczenia do kontynuowania w domu. Ćwiczenia usprawniające aparat artykulacyjny kontynuowane są także przez wychowawców poszczególnych grup, zgodnie ze wskazówkami udzielonymi przez logopedę. Na podstawie przeprowadzonej obserwacji można stwierdzić, że w szatniach każdego oddziału, w kąci logopedy przy wejściu do przedszkola i w gazetce „Nowinki przedszkolne” zamieszczono informacje dla rodziców o wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci. W przedszkolu organizowane są warsztaty dla rodziców oraz spotkania z psychologiem, logopedą, pedagogiem. Podczas wywiadu przedstawiciele rodziców stwierdzili, że na pewno nie wszyscy, ale większość rodziców uczestniczy w pracy nad rozwojem i edukacją swoich dzieci. Nauczyciele raczej regularnie informują rodziców o postępach dzieci. 75% rodziców potwierdza w ankiecie, że mieli możliwość uczestniczenia w pracy nad rozwojem swojego dziecka, a 22% , że raczej nie. Przedszkole współpracuje z rodzicami w celu ujednoczenia oddziaływań.

Powyższe argumenty potwierdzają spełnienie wymagania na poziomie A.

Poziom spełniania wymagania: A

Wnioski z ewaluacji:

1. Koncepcja pracy jest współtworzona przez wszystkich pracowników przedszkola, analizowana i modyfikowana pod wpływem zmieniających się potrzeb dzieci i rodziców. Przedstawiciele środowiska mają poczucie wpływu na powstanie i modyfikację koncepcji pracy.
2. Przedszkole realizuje podstawę programową wychowania przedszkolnego poprzez prowadzenie zajęć obowiązkowych oraz dodatkowych, a w szczególności zajęcia gimnastyki korekcyjnej i rytmiki dla wszystkich dzieci, które przebywają w przedszkolu dłużej niż 5 godzin.
3. Szczególny nacisk kładzie się na terapię logopedyczną, grupową i indywidualną, logopeda zatrudniony jest na 20 godzin. Zauważa się dużą współpracę rodziców w zakresie terapii logopedycznej.
4. Przedszkole bierze udział w wielu programach i projektach o zasięgu większym niż gminny, duże znaczenie miał udział w latach 2008- 2010 w projekcie Comenius "Różnice kulturowe, start we wczesną edukację".
5. W bieżącym roku w przedszkolu nie realizuje się programów autorskich.
6. W sposób systematyczny prowadzona jest diagnoza potrzeb i możliwości dzieci, obejmuje ona wszystkich wychowanków. Działania wspierające rozwój i edukację dostosowane są do możliwości i potrzeb rozwojowych dzieci. Nauczyciele opracowali własne narzędzia służące do przeprowadzania badania umiejętności dzieci trzy i czteroletnich.
7. Przy szerokiej współpracy ze środowiskiem lokalnym organizuje się liczne wycieczki edukacyjne.
9. Dzieci osiągają sukcesy edukacyjne na miarę swoich możliwości, prowadzone są działania uwzględniające indywidualizację procesu wspomaganie rozwoju i edukacji, także dzieci niepełnosprawnych intelektualnie.
10. Realizowane są programy o charakterze profilaktycznym: "Czyste powietrze wokół nas", "Kubusiowi przyjaciele natury", "Bądźmy zdrowi - wiemy więc działamy", "Moje dziecko idzie do szkoły".

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Procesy	
Przedszkole ma koncepcję pracy	B
Oferta zajęć umożliwia realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego	B
Procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci mają charakter zorganizowany	B
Procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci są efektem współdziałania nauczycieli	B
Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych	A

Raport sporządzili:

Danuta Szewczuk

Julitta Włodarczyk

Kurator Oświaty:

Wersja pełna raportu dostępna pod adresem: www.platforma.npseo.pl/summary/htmlReport/id/3591.